

LOV OG EVANGELIUM

Utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 9

September 1988

24. årg.

Livet i himlen

Av Rune Søderlund

Det evige liv

Det evige liv er ifølge Det Nye Testamente noget, som begynder allerede her og nu gennem troen. «Dette er det evige liv», siger Jesus i sin ypperstepræstelige bøn, «at de kender dig, den eneste sande Gud, og ham, som du har sendt, Jesus Kristus» (Joh. 17,3). Dette evige liv skal en kristen i himmelen på fuldkommen vis få del i. Ved den yderste dom skal de uretfærdige gå bort til evig straf, men de retfærdige til evigt liv (Matt. 25,46).

Den evige salighed består i at se Gud. «Vi skal se Ham, som han er» (1. Joh. 3,2). «Nu ser vi jo i et spejl, i en gåde, men da skal vi se ansigt til ansigt» (1. Kor. 13,12). «Hans tjenere skal tjene Ham, og de skal se hans ansigt» (Åb. 22,3-4).

Hvad intet øje har set

Negativt udtrykt indebærer den evige salighed en frihed fra ondt. Gud skal tørre alle tårer fra sine troendes øjne (Åb. 21,4). Positivt

udtrykt drejer det sig om en uudsigelig frys og glæde om, «hvad intet øje har set og intet øre har hørt, og hvad der ikke er opkommet i noget menneskes hjerte, hvad Gud har beredt for dem, der elsker ham» (1. Kor. 2,9). Ikke engang den lyseste, glædeligste og mest bekymringsfrie stund, som et menneske kan opleve her på jorden, udgør mere end en lille svag afglans af og anelse om den glæde, der vil være i himmelen. Der vil man blive beskæmmet over, at man har klaget så meget over dette livs besværligheder, i stedet for i håbet at glæde sig over det, som skulle komme. Selv en meget tung og måske livslang lidelse vil intet være i sammenligning med den himmelske glæde, og vil være som om den kun varede et øjeblik. «Thi jeg holder for, at det, vi lider her i tiden, ikke er værd at regne i sammenligning med den herlighed, som skal åbenbares på os» (Rom. 8,18).

«Thi vor trængsel, der er stakket og let, virker uden mål og måde en evig vægt af herlighed for os» (2. Kor. 4,17). Hvis vi allerede nu havde haft fuld indsigt i, hvad den evige salighed indebærer, så ville vi aldrig have «haltet til begge sider» eller tvivlet, men uden videre have været villige til at forsage, hvad som helst for himmerigets skyld.

Bryllupsfesten

Livet i Himmelens beskrives som det at være gæst ved en bryllupsfest. «De, som var rede, gik ind i bryllupssalen med ham» (Math. 25,10). «Salige er de, som er indbudt til lammets bryllupsmåltid» (Åb. 19,9). Ved festmåltidet i himmelen skal menneskene til og med betjenes af Herren selv, af ham, hvis tjenere de selv var på jorden (Luk. 12,37).

Mere end Paradis

Den himmelske tilstand skal overgå den paradiesiske på den måde, at intet frafald længere er muligt. Forførelsesmagterne er kastet i ilden (Åb. 20,10), og når de troende ser Gud ansigt til ansigt, vil de aldrig mere ønske sig nogen anden Herre. De kommer aldrig mere til at ville gøre Gud imod. Nu kan de gøre det, som de på jorden længtes efter: tjene Herren med et udelt hjerte.

Til bords med Abraham

Uden Gud var selve himmelen ingenting (Sl. 73,25), og som vi allerede har set, er, at se Gud, det væsentlige i himmelen. Det forhindrer imidlertid ikke, at menneskene i himmelen også vil kunne glædes ved hinanden. Selv sådanne Herrens troende, som de aldrig her på jorden har kendt, skal de komme til at møde. «Mange skal komme fra øst og vest og sidde til bords med Abraham og Isak og Jakob i himmeriget» (Matt. 8,11). Tænk at få lov at sidde sammen med patriarkerne, apostlene og sådanne Herrens tjenere, som man her i livet kun har kunnet læse om i kirkehistorien! For dem, som ikke kommer med ind i bryllupssalen, vil det blive svært ikke at kunne være med til dette. «Der skal der være gråd og tænderskæren, når I må se Abraham og Isak og Jakob og alle profeterne i Guds rige, men I selv er kastet udenfor» (Luk. 13,28).

Livet i himmelen

I den talløse skare, som Johannes fik lov til at se (Åb. 7,9), syntes han at kunne skelne mellem forskellige folkeslag og stammer. Skabelsens mangfoldighed og rigdom er altså bevaret i himmelen. Ja, det hedder til og med, at Jordens konger skal bringe deres herligheder ind i den hellige stad, dette ny Jerusalem (Åb. 21,24), hvilket vel er en anty-

ning af en slags kontinuitet mellem det jordiske og det himmelske, således at alt det værdifulde, som er vokset frem i forskellige kulturer, måske vil være at finde i forherliget form i den himmelske verden.

Selv om mennesket i himmelen vil bestå af krop og sjæl, idet de blev forenet ved opstandelsen, vil livet i himmelen være helt anderledes end livet på jorden, da man i himmelen ikke lever i ægteskab. «Thi i opstandelsen tager de ikke til ægte, ej heller bortgiftes de, men de er som engle i himmelen» (Matt. 22,30). Man kommer imidlertid til at leve i et endnu inderligere fællesskab med hinanden, end noget ægteskab kan indebære, idet alle med eet hjerte

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., navn og adr.

Bladet blir holdt oppe av frivillige gaver.

Eksp: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.

Telefon 05-558363

Alt som har med bladets eksp. å gjøre, såsom tinging, oppsigelse og adresseforandring blir sendt dit.

Gaver til bladet kan sendes kass. M. Bø postgiro 5 68 21 33.

Red. Einar Kristoffersen, Eklundbk. 11
3770 Kragerø,
tlf. 03-990845.

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Ragnar Opstad
Opstadv. 38, 4350 Nærbø. Tlf. 04-43 36 85
Kass. Margrete Bø,
Vistnesvn., 4070 RANDABERG
Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3204.10.10222

og en sjæl tjener Herren som hans brud.

Jesu højre og venstre side

Selv om alle mennesker i himmelen er salige, frie fra alt ondt og fyldte af glæde, så vil der være forskellige grader i de troendes herlighed (jvf. Den augsburgske bekendelses Apologi, art. 4!). Da Jakob og Johannes bad om at få lov til at sidde ved henholdsvis Jesu højre og venstre side i herligheden, sagde Jesus, at det ikke tilkom ham at give disse pladser væk, men han nægtede ikke at sådanne ærespladser findes i himmelen, man sagde: «Sædet ved min højre og venstre side står det ikke til mig at bortgive; men det gives til dem, hvem det er beredt» (Mark. 10,40). Paulus skriver i 1. Kor. 3,8: «Den, der planter, og den, der vander, er et; dog skal hver få sin løn i forhold til sin møje». De forskellige herlighedgrader kommer ikke til at forårsage splid, men vil som alt andet i himmelen udgøre et emne for lovsang.

Renset i Jesu blod

Den svenske 1800-tals-filosof Pontus Wikner hørte engang som barn sin mor fortælle om den himmelske stad, en fortælling, som i drengen vakte en stor længsel efter at komme dertil. Da moderen sluttede fortællingen med at sige: «Men der får ingen, der ikke er ren, lov til at komme», brast drengen imidler-

tid i gråd. Han vidste med sig selv, at han var uværdig til at komme der. I og for sig havde Pontus Wikners mor aldeles ret. «Intet urent skal nogensinde komme ind i den» (Åb. 21,27). Men vi skal huske hinanden på, at det ikke er vores egen renhed, der kan åbne porten til den himmelske stad for os, men

at denne renhed alene erhverves ved, at man tvætter sine klæder i lammets blod (Åb. 7,14). Den som får del i det evige liv i himmelen, er den, som tror på den enbårne Søn, som af Gud blev sendt til verden, for at verden skulle frelses ved ham (Joh. 3,16-17).

Brør, mitt hjartans ynske og mi bøn til Gud for dei er at dei må verta frelse

Apostelen Paulus seier at han ber i hjarta ei stor sorg, ein verk som aldri tryt, for sine kjøtlege brør, og der finn me nok årsaka til ynske om at dei må bli frelse – og bøna til Gud for dei.

Den sorga og verken kjenner ein kvar gjenfødt kristen til. Det fyrste som vakna i hjarta så snart du fekk tru deg frelst og fekk sjå inn i Guds store frelse i Kristus Jesus, det var ynske om at andre måtte sjå og finna det du hadde fenge sjå og teke imot ved trua på Jesus. Fyrst dine foreldre, sysken og vener, og deretter alle dei ufrelste du har omkring deg der du lever og ferdast. Den verken tek aldri slutt, så lenge du lever i samfunnet med Jesus.

Kva var så årsaka til at frendane hans etter kjøtet ikkje var frelse? Det var ikkje mangel på tenesta og interessa for Gud, for han gjev dei

vitnemål for å vera nidkjære for Gud og i tenesta. Men han seier at dei mangla skynsemd, *dei kjende ikkje Guds rettferd, men streva etter å grunna si eiga rettferd*. Det var grunnen til at dei ikkje gav seg inn under *Guds rettferd*. Årsaka til at dei me ber verk for i hjarta og bed til Gud om frelse for, er den same i dag som på Paulus si tid når dei ennå går på den breide vegen som fører til fortaping, og mange er dei som går der, er Jesus sine ord, og smal er den vegen som fører til livet, og få er dei som finn han.

For Kristus er endelykta åt lova, til rettferd for kvar den som trur. Det var jødefolket si store ulukka at dei ikkje kjende Guds rettferd i Jesus Kristus, men tenkte dei skulle bli frelst ved gjerningar og støytte seg på støytesteenen, Jesus. Dei søkte ikkje frelse ved *tru*, difor blei

dei verande i si vantru og fekk eit vondt og vantru hjarta som forherda seg imot Guds ord og evangelium. Kjære ven, gjer ikkje som dei, for Guds ord seier at det var for vantru skuld dei ikkje kom inn i Guds rike. *Les Hebr. 3. kap. vers 7-19!*

Det finst to slag rettferd: *Den rettferd som kjem av lova, og den rettferd som kjem av trua.* Det vil seia di *eiga rettferd* som kjem av dine gjerningar og ditt liv som Guds ord og lov verkar i deg.

Moses seier om den rettferda som kjem av lova: Det menneske som gjer desse ting, skal leva ved dei. Men Guds ord seier at Gud ser ingen rettferdig, ikkje ein einaste ein. (Salme 14,1-3 og Rom. 3,10).

Berre eit einaste menneske har levd på jorda som Gud har funne å vera rettferdig i Guds augo. Om Jesus seier Gud: Dette er son min, han som eg har velbehag i, høyr han! Det som var umogeleg for lova og for oss menneske, på grunn av vår falne og syndige natur, det gjorde Gud då han sende Jesus, sin eigen Son, i syndig kjøts likning, då utan synd. Hans namn og person, hans liv og gjerning for oss, i staden for oss, er vår einaste redning, det einaste namn under himmelen som me kan bli frelse ved. Gud fann for godt å frelsa dei som trur på Jesus, ved dette dårskapens evangelium

som er ein støyt for dei som vert fortapte, men for oss som vert frelste, er det ei Guds kraft til frelse. Etter di verda *i sin visdom* ikkje kjende Gud i Guds visdom, var det Guds vilje ved dårskapen i denne forkynninga å frelsa dei som trur. (Les 1. Kor. 1,17-31).

Jesus treng du ikkje fara opp i himmelen eller ned i avgrunnen for å møta, for Gud elskar den fortapte menneskeslekta slik at han sende Jesus ned for å frelsa oss, og du møter han i Ordet, i Bibelen som er Guds ord, det som vi forkynner. Vil du bli frelst, då må du koma inn under Guds ords påverknad. Les det, høyr det og tenk over det du der ser og høyrer, så vil du læra sanninga å kjenna, og sanninga vil frigjera deg, for trua kjem ved høyringa, ved Kristi ord. Jesus er opphavsmannen til trua og fullendaren. (Hebr. 12,2).

Går du utanom Guds ord og ikkje vil sleppa sanninga i ordet inn i hjarta og samvet, står det imot og unngår det og ikkje bryr deg om det, då viser du frå deg den einaste som kan frelsa deg, og du kan vera viss om å enda i ei evig fortaping, enten du trur det eller ikkje.

«Du kan ikke tro, å men kjære så hør: Gud har jo sin Sønn for deg givet! Kom hit kom til korset, se lammet som dør, dets blod har ervhervet deg livet». Erkjenner du

i hjarta og sannar med munnen din at Jesus er frelsar og Herre, og trur du i hjarta ditt at Gud vekte Han opp frå dei døde, so skal du verta frelst, for *med hjarta trur ein til* rettferd, og med munnen, bekjenner ein til frelse. *For Skrifta seier at* ingen som trur på Jesus skal verta til skammar.

Skrifta seier at det er ikkje skil på jøde og heidning, alle hev same Herre, og han er rik nok for alle som kallar på han. *Kvar ein som kallar på Herrens namn, skal verta frelst.* Det er Guds eige ord, som står fast til evig tid, og Skrifta seier at dei som gjer etter ordet, går ut på Guds ord, dei skal få erfara at læra er av Gud. Og Skrifta viser fleire døme på det: Røvaren vende seg til Jesus og ba: *Herre, kom meg ihug når du kjem i ditt rike!* Jesus svara: Sanneleg seier eg deg, idag skal du

vera med meg i Paradis. Tollaren ba: *Gud, ver meg syndaren nådig,* og Jesus seier om ham, at han gjekk rettferdigjort heim til sitt hus. Og den syndefulle kvinna i Simon sitt hus, som erkjende og gret over sine synder og oppsøkte Jesus i tru på at han tilgjev synder, til henne sa Jesus: Gå heim og lev sael, for *syndene dine er deg tilgjevne.*

So kjem då trua av forkynninga, og forkynninga ved Kristi ord. Land, land, land, høy Herrens ord! Og kvar den som hører og tek vare på Orda mine og gjer etter dei, han er ein vis mann som byggjer huset sitt på berg. Ingen kan leggja ein annan grunnvoll enn den Gud har lagt: *Jesus Kristus.* Eg vil ikkje vita noko anna hjå dykk enn *Jesus Kristus, og han krossfest!*

Amund Lid

Synd ikke!

Den som gjør synd, er av djevelen. 1. Joh. 3,8.

Legg merke til forskjellen mellom å «ha synd» og å «gjøre synd». I 1. Joh. 1 leser vi: «Dersom vi sier at vi ikke har synd, da dårer vi oss selv». Og i det samme brevet: «Den som gjør synd, er av djevelen. Hver den som er født av Gud, gjør ikke synd.»

Men å ha synd betyr at synden bor og rører seg i en kristens kjød. Da kan han vel i striden endog bli overrumplet av den og falle. Men han gjør motstand, og det skaper smerte og nød. Synden er altså da noe som han lider under. Ja, den er hans største lidelse, og han ville

gjerne bli kvitt den.

Men å «gjøre synd» betyr å ha synd som sitt mål og vane. Da tenker en ikke på å slutte med den – skjønt hykleren nok *med munnen* vil fornekte den. I gjerning og liv vil han derimot slutte pakt med den.

Mange mennesker kan vel på en mesterlig måte klage over synden og snakke om den. Men når alt kommer til alt prøver de aldri på å slutte med den. De har tvert imot en hemmelig lyst til å beholde den, eller de bestemmer seg for å slutte med den, – men ikke enda. Eller kanskje de virkelig slutter med mange synder, men for å kunne beholde en eller annen synd, som de elsker mest, og som de derfor prøver å bortforklare, forsvare og skjule.

Den redelige sjel søker råd og hjelp i Ordet til å bli kvitt sin synd. Den uredelige sjel søker etter noe i Ordet, som kunne unnskynde hans synd.

Her ser du forskjellen mellom å «ha synd og å gjøre synd», mellom en oppriktig og en falsk ånd.

Men her må vi også merke oss en forskjell i synden selv. Det er nemlig to slags synd: Det er først den synd som helt kan utryddes og legges av. Det er slikt som å sverge, misbruke Guds navn, misbruke helldagen, drukkenskap, tyveri, hor, løgn og så videre. Slike synder kan

aldri forenes med en sann tro og en god samvittighet. De helliges eksempel viser nok at en kristen kan «falle» i slike synder. Men da mister de samtidig både troen og freden. Fred med Gud og syndenes forlatelse kan de bare få ved omvendelse.

Hykleren kan nok fortsette å leve i slike synder, skjule og unnskydle dem. For hykleren kan de bli vane. Dette er å «gjøre synd». Og den som gjør synd på denne måten, er av djevelen. Dette er å leve etter «kjødet». Men «dersom dere lever etter kjødet, da skal dere dø». Det er om slike synder apostelen sier: «De som gjør sådant, skal ikke arve Guds rike».

Det andre slaget av synder ligger i selve kjødet, som spirer og røtter til alt som er ondt. Og de kan aldri helt utryddes så lenge vi lever i prøvetiden. For når denne synden er utryddet, da behøver vi ikke mer å våke og kjempe – og det skjer ikke før vi er lagt i vår grav.

Synder av dette slaget er for eksempel mangelfull kjærighet, feighet, treghet når det gjelder å bruke Ordet og bønnen, misnøye og liten lyst til å følge Guds kall, utålmodighet, urene tanker og begjær, gjerrighet, vantro og så videre.

Disse synder viser oss forskjellen mellom å ha synd og gjøre synd,

mellan en oppriktig sjel og en hykler. Når hykleren nemlig har lært at ingen er ren, at alle er svake syndere, så er han tilfreds. Da bryr ikke han seg om å kjempe og våke mot disse syndene. Han kan jo likevel aldri bli kvitt dem. Han gir dem derfor fritt løp. Ja, det kan hende at han ikke engang vil at dette skal bli kalt *synder*. Han vil helt overse dem, som om de ikke hadde noe å bety. Den oppriktige sjel er derimot alltid i strid. Han *lider* under disse syndene, han sukker og er misfornøyd med seg selv. Han ber og kjemper mot det onde. «De som hører Kristus til, har korsfestet kjødet med dets lyster og begjæringer. Da kan vel det korsfestede kjødet enda leve og vri seg på korset for å prøve å komme løs. Men det sitter der og får ikke den friheten som det ønsker. De derimot som ikke korsfester kjødet, hører ikke Kristus til», sier Ordet.

Men ånden er ikke bare villig og oppriktig, når det gjerlder å unnfly det som er ondt. Men den skiller

seg fra den falske ånd også i det at den strekker seg etter det som er godt. Det er enkelte «fromme» mennesker som har satt seg et visst mål for sin gudfryktighet og sin bønn, tro, kjærlighet og gode gjerninger. Og når de har nådd dette målet, bryr de seg ikke lenger etter noen vekst i nåden. Men de synes at alt er bra, hvis de bare kan holde seg der, som de en gang er kommet. Dette er ånd, som innvortes er død og ubotferdig.

Den oppriktige ånd derimot jager alltid etter å vokse i alt det som er godt. Den vil for eksempel vokse i ydmyghet, i tro og kjærlighet, i iver og kraft til å leve til Guds behag.

Det er enkelte gode gjerninger som en falsk kristen synes er for vanskelige. Derfor bryr han seg ikke om dem. Men nettopp det røper hans falske ånd. Han kan vel tale pent om dem, men han prøver aldri å gjøre dem selv.

Rosenius

Den barmhjertige samaritan

Les Luk. 10,25–37

Der sto en lovkyndig opp og fristet Ham og sa: Mester! hva skal jeg gjøre—?

Vi sier rett nok at et menneske blir frelst ved tro, men ikke ved tro på hva som helst! Vi må alltid ha

med: Ved tro på *Skriftens* Jesus. Jesus taler selv om de siste tider at det da skal være mange falske Messiaser (se bl.a. Mat. 24,23-24 og Luk. 17,23). Vi må være klar over at dette er noe så alvorlig som falsk *Jesusforkynnelse*. Fremstilling av en *annen* Jesus! Dette var kjent allerede i aposteltiden (2. Kor. 11,4), men i den siste tid skal dette være særlig fremtredende. Hvem er f.eks. den Jesus som vandrer omkring på såkalte kristne rockekonserter og i kinolokaler o.l.? Jo, jeg kjenner den Jesus som vandrer omkring på slike steder for å berge mennesker *ut* av det, som Skriftens Jesus, men ikke han som fører mennesker *inn* i det!

Denne lovkyndige trodde vel også på Gud, at Han var til; hadde gitt Israel loven osv. Men han hadde ikke noen tro *til* Gud, i betydningen tillit og håp. Og det fordi det er et bestemt bilde av Gud som åpenbarer seg gjennom loven: Den Hellige som sier: I skal være hellige; for jeg, Herren eders Gud er hellig (3. Mos. 19,2 og 1. Pet. 1,16). Altså, gjør og vær som meg, så skal dere leve. Ellers må dere dø!

Det hadde også virket noe helt bestemt i denne personens liv. Visst trodde han at Gud var til, men Han ventet seg ikke noe godt fra Ham, egentlig selv om han nok *holdt* Gud for å være god, for det forkynnte jo

Skriften; men han var uten erfaring av det. Hans lit sto til ham selv. Hva skal *jeg* gjøre? Her ser vi hvem han tror på. Bare han kan få vite hva han skal gjøre, så skal han gjøre det. Dette blir åpenbart også i beretningen om «den rike unge mann». Han mente seg å ha holdt loven fra sin ungdom av, men kjente fremdeles på uro i sitt gudsforhold. Løsningen for ham var å få vite om det var enda mer han måtte gjøre, så skulle han gjøre også det. *Tro på seg selv!*

Men det hadde virket en ting til i denne lovkyndiges liv. Hans synd og ondskap blir åpenbart, om ikke for ham selv, så ser vi det. Han går løs på Herren. Han sto opp og fristet Ham. Han tålte ikke Jesus. Og det er nettopp det lovtrelle ikke gjør. Heller ikke idag! Tåler ikke Jesus (evangeliet), og heller ikke dem som er frigjort i Jesus, for evangeliet er ikke for rettferdige.

Så sier Jesus til ham: Hvad er skrevet i loven? hvorledes leser du? Ja, hvorledes leser du som leser dette? «Han svarte og sa: Du skal elske Herren din Gud av *alt* ditt hjerte og av *all* din sjel og av *all* din makt og av *all* din hu, og din neste som deg selv. Da sa Han til ham: Du svarte rett; gjør dette, så skal du leve!» (v.27-28). Han blir henvist til det han setter sin lit til. Seg selv og loven! Du vet jo hva rett du skal

gjøre, så gjør det!

Men da han *ville gjøre seg selv rettferdig*, sa han til Jesus: Hvem er da min neste? Ja, det er nettopp det denne veien går ut på, å *ville gjøre seg selv rettferdig*.

Da forteller Jesus denne beretningen om den barmhjertige samaritan.

Her er fire forskjellige typer inne i bildet: Den barmhjertige samaritan, den som hadde falt blant røvere, presten/levitten og røveren.

Hvem av disse er vi? Du hører ihvertfall titt og ofte fra prekestolen at vi skal være som den barmhjertige samaritan, og det er selvfølgelig ikke noe galt i gode forbilder, men en kjenner seg allikevel ofte fristet til å spørre som Jesus: hvorledes leser du? Åpenbarer ikke nettopp dette den samme tro på oss selv som vi ser hos den lovkyndige? Skriften lærer det klart, at den som går inn for å være som den barmhjertige samaritan, ender opp som presten og levitten. Da jeg gikk inn for å bli god ble min ondskap åpenbart! Det var jo nettopp dette de prøvde på, lovens folk: *Å være gode!* Så åpenbarer Herren oss resultatet, nettopp i hvordan de går frem imot Jesus.

Nei, det Jesus vil vise oss, er at vi har ingen mulighet til å berge noen, for det er vi som må berges. Det er nemlig vi, mennesket, som ligger

nedslått i ørkenen. Og den som har slått oss ned, det er djevelen, *røveren*. Les skapelsesberetningen og det som deretter skjedde. Og hør: han har slått oss så kraftig ned at vi ligger *hjelpe**løse* i ørkenen. Og der som ingen kommer og finner oss så går vi under. Han hadde ikke det som skulle til for å opprettholde livet, og omkring ham var bare ørken. Det er også ethvert naturlig menneskes situasjon. Han var ikke i stand til å krype etter hjelp selv. Det måtte komme en og finne ham. En som forbarmet seg! En som visste at han lå der og gikk den veien!

Hør hva Herren sier om Israel: «— Så sier Herren, Israels Gud, til Jerusalem: Ditt opphav og din avstamning er fra kanaánittenes land; en amoritt var din far, og en hetittkvinne din mor. Og med din fødsel gikk det således til: Den dag du ble født, ble din navlestreng ikke avskåret, og du ble ikke tvettet ren med vann og ikke inngnidd med salt og ikke svøpt i svøp. Intet øye ynkedes over deg, så de gjorde noget sådant med deg og forbarmet seg over deg; men du ble kastet ut på marken den dag du ble født, fordi de ikke ønsket at du skulle leve. Da gikk jeg forbi deg og så deg sprelle i ditt blod og jeg sa til deg: Du som ligger der i ditt blod, lev! Ja, jeg sa til deg: Du som ligger der i ditt blod, lev! (Esek. 16;3-6).

Det kom en forbi som forbarmet seg. Og Han kom ikke tilfeldig forbi, men Han var ute og lette nettopp etter slike som ikke kunne berge seg selv. Menneskesønnen er kommet for å søke og frelse det som var *fortapt* (Luk. 19,10).

Det første som hadde skjedd her var at denne mannen vendte ryggen til Herren. Han gikk ned *fra* Jerusalem *til* Jeriko (v 30). Han gikk mot Jeriko, den *forbannede* byen (Josva 6,26), med ryggen mot Jerusalem, *der Herren var*. Og dermed så møtte han røveren. Det skjer alltid! Han går omkring som en brølende løve og søker hvem kan kan oppsluke (1. Pet. 5,8).

Det var jo også dette som skjedde i Edens hage på fallets dag. Adam og Eva vendte ryggen til Herren og ansiktet mot djevelen. Den forbannede «byen».

Så denne personen var ikke uskyldig i at han lå der i ørkenen i denne tilstand. Det var, Gud være lovet heller ikke derfor den barmhjertige samaritan stanset, fordi denne mannen egentlig var uskyldig og fortjente å bli frelst. Nei, han var selv skyld i det! «Mens vi ennu var skrøpelige døde Kristus til fastsatt tid for *ugudelige*.» (Rom. 5,6).

Men det var også noen andre som kom forbi. Presten og levitten. Lovens folk. De så ham og *gikk like forbi*. Stanset ikke engang opp! Ja, selvfølgelig, hva skulle vel de med

denne? Hva skulle vel loven med ham som lå der hjelpelös i ørkenen? Han hadde jo ingen mulighet! Hvordan skulle han kunne *gjøre seg selv* rettferdig? Det skjønte de fort og gikk like forbi. Men seg selv trodde de på. Våre muligheter, bare vi får vite Herrens vilje.

Det var oppe og avgjort blant fariseerne og de skriftlærde, at tollere, skjøger og denslags mennesker var aldeles uten muligheter. Når vi som hele vårt liv har strebet etter rettferdighet vanskelig blir frelst, hva da med synderen? De regnet ikke med at Herren var en barmhjertig samaritan. Han lærer du nemlig ikke å kjenne på lovens vei.

Vi kan vel tenke at de trenger til frelse de som sitter omkring på restauranter og ligger i rennesteinen, og det er jo sant. Men her ser vi hvem som virkelig trengte til frelse. Nemlig de som fylte synagogene. Disse såkalte Herrens tjenere som ba på gatehjørnene eller *vitnet på torvene*, for å gjøre det mere dagsaktuellt. Det var de som trengte å bli flyttet over ifra mørke til lys, ifra Satans makt og til Gud, for det religiøse mørke er vel det dypeste mørke?

At Satan ynder å bruke Guds ord og forvrenge det, det er det visst ikke så mange som tar på alvor idag. Men disse hadde han forvrent så totalt, at da Herren kom,

så holdt de Ham for å være nettopp en *samaritan* (vranglærer) (Joh. 8,48).

Men så kom altså denne samaritanen forbi og det står at han *ynkedes inderlig* v. 33. Ja, slik er Herren! Ser du ikke hva som står? Hvorledes leser du? Skriften er til av en grunn. For at *du* skal lære Herren å kjenne! «I ransaker skriftene, fordi I tenker at i dem har I evig liv, og det er de som *vidner om meg.*» (Joh. 5,39).

Har du ikke møtt Herren i Skriften så er den ikke mere verd for deg enn en hvilken som helst annen bok, om den har lært deg aldri så mye *annet*. Du går fortapt over en åpen bibel!

Han ynkedes inderlig. Dette hjertetlag ser vi også i beretningen om den fortapte sønn, der faren står og speider etter sønnen, om han ikke kommer snart. *Han så ham langt borte!* Og ikke minst ser vi det åpenbart på Golgata kors, hvor Herren gir oss full og hel legedom ved selv å utholde straffen og dø. *Golgata kors er Guds hjerte åpenbart i verden.* (I Joh. 4,9-10).

Vi leser her i teksten om hva den barmhjertige samaritan gjorde for og med den forkomne, og vi spør: Når skjedde dette i historien? Jo, det skjedde ved Jesu liv og død. *Ved Hans sår* har vi fått legedom.

En kan da spørre: Hvordan så den barmhjertige samaritan ut, da

han dro videre? Hva kostet det Ham? Var det slik at Han bare dro noen penninger opp av lommen og betalte for ham? Hvordan så Jesus ut da de tok Ham ned av korset? Det er svaret, selv om vi aldri kan fatte fullt ut hva det kostet Jesus å gå inn under synderes dom. Han som var hellig og ren ble *gjort til synd*, og måtte ta innover seg Guds vredesdom over synden.

Han, den barmhjertige samaritan, overtok dennemannens sår. Han har overtatt *dine* sår!

At du vendte Jerusalem ryggen og ansiktet mot Jeriko, for å bli i bildet, det er Han blitt straffet for. Han måtte sone for at du ikke skal bli liggende i ørkenen. «Straffen lå på Ham forat vi skulle ha fred, og ved Hans sår har vi fått legedom». (Es. 53,5). Det er Herrens vilje at vi skal ha fred, og *Han har selv lagt grunnen* for det.

Alt det du ser du mangler, det har Jesus, og det rekkes deg gjennom ordet. Alt det du ser at du har, nemlig av synd og brist, det har Han også. Det har Han tatt på seg.

Han kom og så dette vraket som lå og vansmektet i ørkenen, og så sier Han: «Nei, dette kan ikke skje.» *Han ynkedes inderlig.* Og så sier Han videre: «Jeg er villig til å vansmekte i ørkenen istedet». «Straffen lå på Ham forat vi skulle ha fred og ved Hans sår har vi fått legedom.»

Jamen, sier du: Jesus sa jo; «gå du bort og gjør likeså». Javisst, det er nettopp hva loven sier: Gjør dette så skal du leve. Men det er sikkert, at den som virkelig går inn for det, og «leser rett», han kjenner seg ikke som den barmhjertige samaritan, men han får tvertimot se sitt eget behov for den barmhjertige samaritan.

Ja, Gud vil at vi skal oppgløde hverandre til kjærlighet og gode gjerninger (Hebr. 10,24). Men hva annet kan *oppgløde* oss til det enn beretningen om den barmhjertige samaritan, rett forstått? Det er nemlig evangeliet! Budskapet om Ham som gikk istedet, *enda vi var skyldige!*

Einar Kristoffersen

Som Kristus er hode for menigheten

1 Mos. 3,16 og Ef.5.22-23.

Det har arbeidet og talt til meg dette at kvinnen skal underordne seg mannen. I verden blir dette tolket som bånd og frihetsberøvelse for kvinnen. Men for oss som lever med Herren er dette noe fint og edelt. Dette kommer frem i ekteskapet, i hjemmet. I v 23 i ef.brevet 5 står det at mannen er hode for kvinnen likesom Kristus for kirken. Dette er en stor hemmelighet. Kristus er den person det hele dreier seg om i Bibelen og i vårt liv som kristne. Han er alt det jeg trenger for himmel og jord. Han er min trøster, Han er mitt skjul, ja, Han er mitt alt. Kristus er hodet, med andre ord, likeså mannen for sin hustru. Jeg har opplevet, om enn sjeldent, at hustruen likesom trer tilbake i vesen og ord forat hennes mann skal få komme frem. Det er så fint og bibelsk. Han er hodet.

I dag opplever vi helt andre ting. Kvinnen vil frem og ut! Hva skjer? Jo, denne formaning om å være underordnet mannen forsvinner. Kvinnen kommer på lik linje med sin mann i yrke og økonomi. Behovet og trangen til å være avhengig og underordnet faller bort. Kvinnen klarer seg selv i yrkeslivet, i hverdagen og ikke minst når det gjelder økonomi. Hun er med andre ord ikke avhengig av mannen i dag, men klarer seg selv på alle måter. Hun er underlagt seg selv og sitt ego! Var det denne frihet kvinnen ville ha? En ulykke er det blitt for oss alle dette. Her er det mange som protesterer, men ta ordene til hjertet og svar for den levende Gud mens det ennå er nådetid.

Vi som bærer kristennavnet er også oppe i dette på den ene eller andre måte. Guds ord sier «under-

ordnet i alle ting». Den som lever her, lever under Guds velsignelse, for Herren ser ikke mellom fingrene med disse ting. Nei, Han våker fremdeles over sitt ord, og Han er nidkjær for sitt ord.

Tenk om Herren fikk oss i tale om disse ting. Kjære dere, les det om igjen og om igjen helt til det

lysner her inne, og du får se at nettopp den mannen du har er en gave som Gud har gitt deg. Han skal være ditt hode liksom Kristus er det for menigheten.

«Til frihet har Kristus frikjøpt oss, bruk derfor ikke denne til leilighet for kjødet.»

Sølvi Straumstein

Frelst av nåde – ved tro alene – uten gjerninger

(Forts. fra forrige nr.)

Det har vært adskillig diskusjon om hvorvidt denne frelsende tro i evangeliet er en viljessak, et valg, en fri selvbestemmelse osv. Vi har før skrevet og talt til advarsel mot å mene det. *For gjør en denne frelsende tro til en viljessak og et valg, da gjør en selve troen til en moralsk, etisk gjerning – d.e. gjør troen til en art lov-gjerning*, som om en ville si: Gud gjør nesten alt – men du gjør det å tro. Da blir ikke bare samvittigheten uten trøst, men da blir også Guds ord gjort til intet. For når apsotelen sier: «Vi holder for at mennesket blir rettferdigjort ved troen, uten lov-gjerninger» (Rom. 3,28) – da er det jo soleklart at han i frelsen setter troen i motsetning til alt hva vi gjør, selv om troen og gjerningene i kristenlivet ikke er motsatte. Men hvis ikke vi her følger Guds ord, og holder den frelsende tro vel adskilt fra den frelse

tro, så kan resultatet bare bli sjeleforderv. Den frelseste tro er full av vilje, av gjerninger, av valg, av selvbestemmelse osv. Men den frelsende tro frelser ganske og aldeles *uten alt slikt*.

Den frelsende tro, som gir oss barnekår i himmelen, syndenes forlatelse og evig liv, det er en *hjertetro*, en tillit, en fortrøstning alene til Guds ord og løfter. Det er tillit til den store sjelelege. Det er fortrøstning til all barmhjertighets kilde.

Somme vil vel si at en pasient, som er syk, må jo også velge å la seg behandle av legen. – Akk, det er ikke alle bilder som blir rett anvendt.

Det er sant: når du er syk, kan du velge enten du vil la deg behandle eller ei. Men når du er *dødssyk*, og ingen operasjoner hjelper – velger du da lege? Da lar du sannelig alle

leger fare. – Og nettopp slik er det å være en synder for Gud: så lenge en kjenner seg litt syk, kanskje en kan prøve å velge. Men når en ser en er *dødssyk*, skilt fra Gud, fortvilet over sin stilling, når en ikke øyner noen utvei lenger, når en har prøvd Gud på alle opptenkelige måter og med alle opptenkelige valg – hva da? Når en er så blind at en ikke skjønner noe av Jesus, ikke skjønner noe av evangeliet, ikke aner noe om flere utveier?

Å, min sjel – da velger ikke du legen, men da velger legen deg. Da velger han å komme til ditt syke og trette hjerte, da velger han å gyde balsam i dine sår, da rekker han deg Ordet, da lar han deg *høre*, da lar han deg *se*.

En jordisk lege kan man velge. Men den himmelske lege kan man ikke velge. Man kan *få Gud*, man kan *eie Jesus*, man kan *ha frelseren*. Men man kan umulig *velge* Gud. En Gud som kan velges, er en avgud. Gud er sannelig for stor og veldig til at han lar seg velge. I *lovens husholdning* lar han seg velge. (5. Mos. 30,15 flg.). Men alle lovens valg av Gud har Gud selv forordnet, bare for at vi skal erkjenne at vi kan ikke velge det rette, kan ikke velge med forstand. *I evangeliets husholdning* er det Gud som velger oss, ikke vi som velger ham.

Derfor kommer også troen til oss ganske som den kom til den falne Adam, den kommer gjennom ørene, ved hørselen, gjennom øynene, ved lesningen – d.e. ved Ordet. Det frelsende evangelium kom til Adam derved at Gud talte *til Djævelen* i Adams påhør. Og den frelsende tro kommer til oss derved at vi *hører evangeliet* som byr mine synder å fare bort fra Guds åsyn, hører evangeliet om alt det som er gjort, talt, levd og virket *utenfor oss*: når jeg i evangeliet *hører og leser* at Jesus, en annen enn jeg selv, har trådt ned Djævelen, har oppslukt Guds vrede over mine synder, har borttatt all lovens fordømmelse over meg, har skaffet alle mine synder bort fra Guds åsyn, har knust min død og grav – når jeg uten all egen gjerning *hører dette*, da kommer den Hellige Ånd meg nær. Og da virker han dette i mitt hjerte at jeg begynner å høre meg inn i dette, begynner å skjønne at dette gjelder meg, begynner å skjønne at bak disse ord og gjerninger står himmelens store Gud. Og da tenner han et stille mot, en innvortes fortrøstning, en hjertets tillit i meg. Hvorved fikk I Ånden? spør Paulus. Ved noe I selv gjorde og valgte, eller ved forkynnelsen og hørelsen? I fikk Ånden uten gjerning, ved hørelsen. (Gal. 3,1 flg.)

Da får jeg høre at alt hva Gud

gjorde i Sønnen, det gjorde han *for verden*, det gjorde han *for syndere*, det gjorde han *for ugodelige*. Og dette gjorde han aldeles uten noe *mitt valg*. Dette gjorde han før jeg hadde syndet, før jeg var født endog.

Derfor kan jeg ikke velge å tro dette evangelium –. Men det over-taler meg, det overbeviser meg, det blir meg altfor sterkt, det blir meg for veldig. Det skaffer seg selv øre i mitt hjerte. Det virker selv den tro jeg aldri fikk det til med mine mangfoldsige valg. Det fanger meg i nådens garn. Det kryster meg i nådens favn. Det sluker meg i en avgrunn av barmhjertighet. Det nevner mitt navn. Det roper at jeg er fri. Det sier at jeg er Guds barn – av bare nåde. Det sier at min gjeld ble betalt ennå før jeg levde. Det sier meg at han søkte meg før jeg søkte ham. Det sier meg at han elsker meg – uten noen min verdighet. Det sier meg at jeg får nåde for rett, at jeg får liv av døde. Det sier meg at himmelens Gud er min Far, og himmelens Sønn er min bror.

La så lovens mennesker tro at de skal bli frelst ved *sine egne valg*. Jeg

vet at jeg er frelst ved *hans valg*, han som utvalgte meg fra evighet i Sønnen, han som sa: «Jeg vet hvem jeg har utvalgt» (Johs. 13,18), og etter: «I har ikke utvalgt meg, men jeg har utvalgt eder» (Johs. 15,16).

Ja, slik en frelser har vi: ikke en frelser som vi velger, men en frelser som *velger oss*. Og det er først en rett frelser. Det er først en evig og guddommelig frelser. Det er en i hvis favn en kan få hvile.

I det selvsamme øyeblikk en arm, fortapt synder på jorden tror Ordet om Jesus, tror evangeliet, tror løftet i Guds Sønn, i det selvsamme øyeblikk skjer der veldige ting i himmelen. Det er vel skjult for synderen i det øyeblikk han tro. Men det skjer likefullt. Og det som skjer er at *Gud tilregner synderen* alt hva Jesus er og har og har gjort. – Om dette som skjer i himmelen, kunne vi ingenting vite, dersom ikke Ordet fortalte oss det. Men Ordet åpenbarer det som foregår i Guds hjerte og i himmelen. Og derfor vil vi i Ordet nå også driste oss til å se inn i himmelen – så langt vi med våre fattige øyne kan se.

(Fra Rettferdiggjort av tro).
